

O‘ZBEKISTON TURIZM SALOHIYATI.

*Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti
Turizm fakulteti.TOUP 502 gurux talabasi
Sultonboyeva Bo‘stonoy Narimon qizi.*

Annotatsiya. So‘nggi yillarda O‘zbekiston sayyohlik sohasini rivojlantirish yo‘lida salmoqli yutuqlarga erishdi, yaqin MDH davlatlaridan ham, uzoq xorijiy yo‘nalishlardan ham millionlab sayyohlarni kutib oldi. Elektron kirish vizalarini joriy etish, infratuzilmani yaxshilash, reklama kompaniyalarini o‘tkazish kabi tashabbuslar mamlakatda turizmning o‘shiga xizmat qildi. Ushbu maqolada biz O‘zbekistonning sayyohlik salohiyatining turli jabhalarini chuqurroq o‘rganamiz, uning noyob diqqatga sazovor joylari, so‘nggi o‘zgarishlar, kelajak istiqbollari hamda O‘zbekistonni jahon turizm xaritasida birinchi o‘ringa qo‘yish bo‘yicha olib borilayotgan sa‘y-harakatlarni o‘rganamiz.

Kalit so'zlar: turizm, rivojlantirish istiqbollari, madaniy meros, turizm istiqbollari, turistik firmalar.

Аннотация. За последние годы Узбекистан добился значительных успехов в развитии туристической отрасли, принял миллионы туристов из стран СНГ и дальнего зарубежья. Такие инициативы, как введение электронных въездных виз, улучшение инфраструктуры и рекламные кампании, способствовали росту туризма в стране. Мы будем изучать изменения, будущие перспективы и усилия, чтобы вывести Узбекистан на передовые позиции на мировой туристической карте.

Ключевые слова: туризм, перспективы развития, культурное наследие, перспективы туризма, туристические компании.

Abstract. In recent years, Uzbekistan has made significant progress in the development of the tourism industry, welcomed millions of tourists from the CIS countries and distant foreign destinations. Initiatives such as the introduction of electronic entry visas, infrastructure improvements, and advertising campaigns have contributed to the growth of tourism in the country. We will explore changes, future prospects, and efforts to put Uzbekistan at the forefront of the world tourism map.

Key words: tourism, development prospects, cultural heritage, tourism prospects, tourist companies.

KIRISH.

O‘zbekistonning sayyohlik salohiyati bilan tanishish mamlakatning turli diqqatga sazovor joylariga, boy tarixi va madaniy merosiga jozibali darvoza bo‘lib xizmat qiladi. Markaziy Osiyodagi dengizga chiqish imkoni bo‘lmagan O‘zbekiston

o'ziga xos va ta'sirchan sarguzashtlarni izlayotgan sayohatchilar uchun tajribalar gobelenini taqdim etadi. Ipak yo'lidagi qadimiy shaharlardan tortib ajoyib tabiat manzaralarigacha O'zbekistonning sayyohlik salohiyati cheksiz va hayratlanarli.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI.

O'zbekiston tarixan sivilizatsiyalar chorrahasi bo'lib, u yerda dunyoning turli burchaklaridan savdogarlar, olimlar va sayohatchilar tovar, g'oyalar va madaniyat almashish uchun birlashdilar. Tarixning bu boy gobelenlari Samarqanddagi Registon maydoni, qadimiy Xiva, Buxorodagi tarixiy masjid va maqbaralar kabi mamlakat me'moriy mo'jizalarida o'z aksini topgan. Qolaversa, O'zbekistonning madaniy merosi an'anaviy hunarmandchilik, musiqa, raqs va oshxonaning jonli mozaikasi bo'lib, tashrif buyuruvchilarni mahalliy hayot tarziga sho'ng'ishga undaydi. Sayohatchilar gavjum bozorlarni kezishdan tortib, ipak to'qish va kulolchilik san'atining guvohi bo'lishgacha bo'lgan davrda zamonaviy O'zbekistonda davom etayotgan ko'p asrlik an'analar bilan tanishish imkoniga ega.[5] Trekking, lager va yovvoyi tabiatni kuzatish kabi ochiq havoda o'tkaziladigan tadbirlar tabiatni sevuvchilarga mamlakatning go'zal tabiati va qo'pol erlari bilan bog'lanish imkoniyatini beradi. O'zbekiston sayyohlik infratuzilmasi, mehmondo'stlik xizmatlari va barqaror amaliyotlarga sarmoya kiritishda davom etar ekan, mamlakat haqiqiy madaniy tajriba va sarguzashtlarni izlayotgan sayohatchilar uchun eng yaxshi yo'nalishga aylanib qolishga tayyor. O'zining samimiy mehmondo'stligi, hayratlanarli manzaralari va tarix va madaniyatning boy gobelenlari bilan O'zbekiston boshqa hech kimdan farqli o'laroq, tashrif buyuruvchilarni kashfiyotlar va izlanishlar sayohatiga taklif qiladi. O'zbekiston boy tarixga, jo'shqin madaniyatga va hayratlanarli joylarga boy mamlakat, sayyohlar va sarguzasht izlovchilar tomonidan kashf etilishini kutayotgan ulkan sayyohlik salohiyatiga ega. Markaziy Osiyoning qoq markazida joylashgan O'zbekiston tarixiy Ipak yo'lining qadimiy shaharlarini o'rganayotganlardan tortib to tog'lar va cho'llarning osoyishtaligini izlovchi tabiatni sevuvchilargacha bo'lgan keng ko'lamli qiziqishlarga javob beradigan ko'plab diqqatga sazovor joylarga ega.[4]

O'zbekistonning asosiy diqqatga sazovor joylaridan biri bu Samarqanddagi ulug'vor Registon maydoni, qadimiy devor bilan o'ralgan Xiva shahri, Buxoroning hayratlanarli masjid va maqbaralari kabi YuNESKOning Butunjahon merosi ob'ektlarini o'z ichiga olgan noyob tarixiy merosidir. Bu me'moriy durdonalar mamlakatning Buyuk Ipak yo'li bo'ylab savdo, madaniyat va ilm-fanning gavjum markazi sifatidagi yorqin o'tmishiga nazar tashlash imkonini beradi. Qolaversa, O'zbekistonning madaniy gobelenlari boy va rang-barang bo'lib, uning an'anaviy hunarmandchiligi, musiqasi, raqlari va pazandalik lazzatlarida namoyon bo'ladi. Mehmonlar mahalliy bozorlarning diqqatga sazovor joylariga sho'ng'ib, shoyi to'qish va kulolchilik san'atiga guvoh bo'lishlari, gavjum ko'cha bozorlarida xushbo'y palov va mazali kaboblarning ta'midan bahramand bo'lishlari mumkin. Tabiat ixlosmandlari

uchun O‘zbekiston tabiiy mo‘jizalar xazinasini, jumladan, Tyan-Shan tog‘larining panoramik manzaralari, Orol dengizining sokin qirg‘oqlari, Qizilqum va Qoraqalpog‘istonning sirli cho‘llarini taqdim etadi. Trekking, lager va yovvoyi tabiatni kuzatish kabi ochiq havoda sayr qilish sarguzashtlarga mamlakatning turli ekotizimlarini o‘rganish va uning buzilmagan go‘zalligini his qilish imkoniyatini beradi. Turizmni osonlashtirish va tashrif buyuruvchilar tajribasini oshirish uchun O‘zbekiston infratuzilmani rivojlantirish, mehmondo‘stlik xizmatlari va madaniy merosni saqlash borasida muhim yutuqlarga erishdi. Hukumatning barqaror turizm amaliyotini ilgari surish va xalqaro sayohatchilarni quchoq ochib kutib olishga bo‘lgan intilishi O‘zbekistonni jahon sayyohlik landshaftida yuksalib borayotgan yulduz sifatida namoyon etdi.[3]

MUHOKAMA VA NATIJALAR.

O‘zbekistonda turizmni rivojlantirish istiqbollari nihoyatda istiqbolli, chunki mamlakat sayyohlik infratuzilmasini yaxshilash, madaniy merosni targ‘ib qilish va dunyoning turli burchaklaridan tashrif buyuruvchilarni jalb etishga e‘tibor qaratishda davom etmoqda. O‘zbekistonning qadimiy Ipak yo‘li bo‘ylab sivilizatsiyalar chorrahasi sifatidagi o‘ziga xos mavqei tarixiy joylar, me‘moriy mo‘jizalar va madaniy tajribalar xazinasiga boy. Samarqand, Buxoro, Xiva kabi tarixiy shaharlarni asrab-avaylash va targ‘ib qilish, an‘anaviy hunarmandchilik va xalq og‘zaki ijodi bilan bir qatorda madaniy sayyohlar uchun katta qiziqish uyg‘otmoqda. Mamlakatning xilma-xil manzaralari, jumladan cho‘llar, tog‘lar va unumdor vodiylar tashqi va sarguzasht turizmi uchun xilma-xil zamin yaratadi. Trekking, ekoturizm va yovvoyi tabiatni tomosha qilish kabi tadbirlar tabiat ixlosmandlari va tegmagan tabiiy muhitda hayratlanarli tajribalar izlayotganlarni o‘ziga jalb qiladi. O‘zbekiston o‘zining turizm infratuzilmasini, jumladan, transport tarmoqlarini, turar joy imkoniyatlarini va mehmonlarga xizmat ko‘rsatishni yaxshilashga sarmoya kiritmoqda. [2]

Zamonaviy mehmonxonalar, dam olish maskanlari va mehmondo‘stlik ob‘ektlarining rivojlanishi qulay va qulay sayohat tajribasiga ortib borayotgan talabni qondiradi. O‘zbekiston hukumati turizmni rivojlantirishni qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha vizalarni liberallashtirish, turizmni rag‘batlantirish kampaniyalari va turizm loyihalari uchun investitsiyalarni rag‘batlantirish kabi turli tashabbuslarni amalga oshirdi. Ushbu sa‘y-harakatlar xalqaro sayyohlarni ko‘proq jalb qilish va turizm daromadlari orqali mamlakat iqtisodiyotini oshirishga qaratilgan. O‘zbekistonning jonli madaniy sahnasi, jumladan, an‘anaviy musiqa va raqs chiqishlari, hunarmandchilik yarmarkalari va festivallari madaniy almashinuv va hamkorlik uchun yil davomida imkoniyatlar yaratadi. “Ipak va ziravorlar” festivali, Navro‘z bayrami kabi tadbirlar mamlakatimizning boy madaniy merosini targ‘ib etib, mahalliy va xorijiy sayyohlarni birdek o‘ziga jalb etadi. Barqaror sayyohlik amaliyotiga e‘tibor kuchayib borayotgan O‘zbekiston o‘zining tabiiy va madaniy resurslarini kelajak avlodlar uchun himoya

qilishga intiladi. Mas'uliyatli sayohat, jamoat turizmi va ekologik toza turar joylarni targ'ib qiluvchi tashabbuslar turizm sektorining uzoq muddatli barqarorligiga hissa qo'shadi.[1]

Umuman olganda, O'zbekistonda turizmni rivojlantirish istiqbollari yorqin, tarixiy, madaniy, tabiiy va infratuzilmaviy boyliklar uyg'unligidan kelib chiqadi. Mamlakat o'zining noyob diqqatga sazovor joylarini targ'ib qilishda, tashrif buyuruvchilar tajribasini oshirishda va barqaror turizm amaliyotini qo'llab-quvvatlashda davom etar ekan, O'zbekiston Markaziy Osiyoning qoq markazida haqiqiy madaniy uchrashuvlar, hayratlanarli tabiat tajribalari va unutilmas sarguzashtlarni izlayotgan sayohatchilar uchun eng yaxshi yo'nalish sifatida paydo bo'lishga tayyor.[1]

XULOSA.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonning sayyohlik salohiyati keng va ko'p qirrali bo'lib, u tarix, madaniyat va tabiiy go'zallikning o'ziga xos uyg'unligini taklif etadi, bu Markaziy Osiyoning yashirin marvaridlarini ochishga intilayotgan sayohatchilar uchun unutilmas tajribalarni va'da qiladi. Qadimiy shaharlar bo'ylab sayr qilish, arxitektura mo'jizalariga qoyil qolish yoki mahalliy urf-odatlariga sho'ng'ish O'zbekiston tashrif buyuruvchilarni boshqa hech kimdan farqli o'laroq kashfiyot va izlanishlar sayohatiga chorlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1. Tuxliyev I.S., Xaitboyev R., Tursunova G.R. Turizm asoslari. O'quv-uslubiy murakkab. - Samarqand, SamISI, 2013. - 372 b.[1]
2. Qudratov G.H., Pardayev M.Q., Otaboyev R. O'zbekistonda turizm salohiyati va uni rivojlantirishda davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari. // xizmat ko'rsatish va turizm sohalarini rivojlantirish: muammolar va ularning yechimlari. - T.:Iqtisodiyot va moliya, 2008. - b. 61-70.[2]
3. Hayitboyev R., Sattarov A. Turizm marshrutini ishlab chiqish texnologiyasi. Samarqand, 2011 yil.[3]
4. Matyakubov U.R. —Ekologik vaziyatni hisobga olgan holda turizmning samaradorligi takomillashtirish yo'nalishlari va istiqbollari mavzusida. nomzodlik dissertatsiyasining konspekti. – Samarqand, 2011. – 12 b.[4]
5. Halikulov A.N. —Mehmonxonalarda xizmat ko'rsatish sifati va samaradorligini oshirish imkoniyatlar dissertatsiya konspekti. Abstrakt. – Samarqand, 2010. – 25 b.[5]